UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jtem de decanis scholasticis cantoribus et canonicis simul.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Visual Library

Et ſi aliquando decanus nō fuerit pre/
ſens, propter hoc non admittatur vlla/
tenus, quin fratres domum capituli in/
trent, ad audiendum ipſius tabule capi/
tularis lecturā, vt ſciant quid vnicuiqꝫ
in choro ſit legenduz, vt ſupra diximus
et cantandum deputatum. Quia cuz in
maiori eccleſia talis et bona vtiqꝫ con/
ſuetudo in huiuſmodi obſeruet̄ id ipm̄
in alijs volum⁹ eccleſijs obſeruari. Itē
precipimus vt diuinū officiū in choro
nunqꝫ abſqꝫ ordine miniſtrorum ſacer/
doti miniſtrare debentium videlicz dy/
aconi et ſubdiaconi decantetur. et ipi
miniſtri in ipo ſacre miſſe officio nō pre
ſumant abſqꝫ indumētis ſuo ordini de/
putatis aliquatenus miniſtrare nec an/
te finem miſſe recedere. Quod tamē in
quandam conſuetudinem imo malā ab
uſionem apud quaſdam eccleſias fuiſſe
comperimus introductū. ſed deinceps
hoc fieri firmiſſime prohibemus. Eiſdē
etiam miniſtris iniungimus ꝙ quotieſ/
cūqꝫ hebdomada eorū fuerit officio de/
ſeruiendi diuino horas in choro matu/
tinales et alias ſeruare ſtudeant diligē/
ter. ne vllum per eos omiſſionis debiti
quoad ſacrum miniſterium eſſe valeat
argumētum/ ſacerdotes autem ipi quo/
tienſcunqꝫ celebraturi ſunt miſſaz veſte
camiſiali ſub albis nō careant. ne albam
que conſecrata eſt veſtis. ipſorum tunice
valeant immediate contingere nec ipe
tunice apparere. ¶ Itē canonicis. ne fre
quenter extra emunitatem eccleſiarum
ſuarum comedant. aut dormiant extra
ipam. firmiſſime prohibemus. nec vlla
eis ſuffragetur occaſio. ſi forte proprijs
domib⁹ ſint carentes. Cōpetētius naqꝫ
in ſuis dormire dormitorijs. et comede
re in clauſtris aut refectorijs ſuis pn̄t
hi qui domib⁹ proprijs vel certis hoſ/
pitibus ſunt carentes. qꝫ hec facere fo/
rinſecus apud loca ſuſpecta. vel alias
clericalis conuerſationis non bene de/
centia honeſtatem.

De campanarijs ⁊ cuſtodibus ſimul.

Item vt campanarij eccleſiarū
quorū ſeruitus ſiue onus circa
altare verſatur. nūqꝫ abſqꝫ veſte camiſi/
ali cōpareant. firmiſſime prohibemus ⁊
ꝙ hoc abſqꝫ omni omiſſione ſeruetur.
eccleſiarum ipſarū theſaurarij. ſeu cuſto
des et ſinguli in ſingulis ſuis prochijs
plebani prouideant diligenter. prefati
etiam theſaurarij ſeu cuſtodes quoꝝ in
tereſt eccleſie luminaria miniſtrare. ea
ita fideliter adminiſtrent. et generaliter
ōnis eccleſiaſtice ſuppellectilis ſeu the/
ſauri cuſtodiaz eorūz fidei atqꝫ cure cō
miſſam ita conſeruēt fideliter et ſoler/
ter ꝙ inde nō ſint reprehenſibiles, et ꝙ
penaz canonice caſtigatiōis euitent.

De decanis ſcholaſticis cantoribus et canonicis ſimul.

Onſiſtente autem penes deca/
nos eccleſiarū poteſtate. ita qua
ſi lege ac gubernatione canonice diſci/
pline ipis propter hoc firmiter precipi
endo iniūgimus. tota eos ad id niti ſol
lertia. ꝙ in eccleſijs diſciplinalis obſer/
uantia vigeat honeſtatis. et ſicubi ener
uata extiterit. ipam ſtudeant reformare
cōmiſſaz ſibi exceſſuuz correctionis po
teſtatez. et regimē ſui officij taliter exe/
quendo. ꝙ boni diſpenſatores in domo
dn̄i ſup eius familiā digna poſſint cō/
mēdatione cenſeri. hoc quidē ſe facere
arbitrētur. ſi ipi diſciplinati appareant
in ſeipis. et ꝑ bonū exēplū cōfortent et
animēt ſuos cōfratres. prefati autē de/
cani quicūqꝫ ꝓmotionis ſue tpe nō fue/
rint in ſacris ordinibus cōſtituti. eos in
cūctanter recipiāt gradatim de ordine
ad ordinem aſcendēdo. ¶ Item preci/
pimus ꝙ infra tēpus in iure expreſſum

ordinez ſacerdotalez recipiāt. ſi ordinē
forte in nr̄a dioceſi a nobis vel aliquo
alio epiſcopo cōtingat noſtro nomine
celebrari. nec aliquis decanus propria
auctoritate vel potius volūtate ꝑſu/
mat ordinis ſacerdotalis receptionem
protrahere vel differre. niſi ſpēaliter h
a noſtra licētia valeat obtinere. ¶ Itē
precipimus ꝙ ipſi decani poſtꝗ ordinez
ſacerdotalem receperint et generaliter
omnes ſacerdotes necnon eccleſiarum
plebani. tam ciuitatēſes pariter ꝗ ru/
rēſes. ſurcotia clauſa portēt. cum ſicut
ab alijs ſunt in ſtatu honoris et reuerē/
tie differētes. ita decet ꝙ ab illorū habi/
tu vel veſtitu differētes appareāt. ⁊ nul
lū in eis exēplo ⁊ vſu veſtiū ſignū appa
reat leuitatis. Et ſicut eccleſiarū deca/
nis modo predicto iniūgimus facē que
ad ipſos pertinēt faciēda in ſe ipſis parit̄
et ſuorū regimīe ſubditoꝝ. ita ſchola/
ſticis eccleſiaruz. necnō chori epiſcopis
ſeu cantoribus quorum officia onus ſu
um tam circa diſciplinā ꝗ chori debitā
atqꝫ reſidētiam in ipſis eccleſijs facien/
dam habere noſcuntur. iniūgimus vt
in his ōnibus ſtudeant ita ſe habere. ꝙ
inde nō ſint reprehenſibiles. ſed potius
commendādi. ¶ Item ſicut decani in
eccleſijs reſidere debere noſcuntur. ita
quoqꝫ ſcolaſtici et cātores. vn̄ ⁊ hoc eis
ita precipimus obſeruare. ¶ Itē nemo
ſit ſcholaſticus in duabus eccleſijs. q̄rū
prepoſiti et decani pores Colon̄. exiſtūt
cum de neceſſitate deinde cauſetur in/
cōueniens. vt illarū eccleſiarum ad mi/
nus altera ſui defectuz debiti in mēbro
ita neceſſario. cuius quidē nō eſt leuis
recupatio patiat̄. ¶ Item et illam ab/
uſionē in aliqua eccleſiarū cōpertam ꝙ
decanus ſit liber a choro. quaſi corrup/
telam et quaſi peſſime adinuētionis ac
fraudis modū vel ſpeciem deteſtamur.
⁊ deteſtādo precipimus ne quis de ce/
tero decanoruz in ſua preſumat eccleſia
per abuſionē huiuſmodi a ſui iugo one
ris vacillare. ¶ Itē ne canonici eccleſi
arū in ſolennitatibus et ſtationibus ſi/
ne chorali pellicio vel veſte camiſiali
ſub ſuperpellicio incedant in eccleſijs
cōuentualibus et in choro. ¶ Itē pre/
cipimus vt ſi quādo canōici per vicos
ciuitatis aut plateas incedāt. ita decen
ter in habitu veſtimētorū incedāt. ſicut
ab antiqua eſt cōſuetudine obſeruatū.

De capellanis regalibus epiſcopali/ bus et prepoſitorū et qui nō poſſūt eſſe huiuſmodi capellani.

Um in aliquibus eccleſijs ca/
pellani regales. epiſcopales. ac
etiam capell..ni prepoſitorū ex/
iſtāt qualiter hi ſe habere debeāt. cū nō
nullos forte ipoꝝ hoc lateat determinā
duz neceſſario hoc duximus in pn̄ti no
ſtrorū ſerie ſtatutorū. Capellani huiuſ/
modi reſidētiam in ſuis eccleſijs tanꝗ
alij fratres facient. niſi illo tm̄ tempore
quādo agūt ſuorū negocia dominorū et
etiam ſi negocia eccleſie hoc expoſcant.
Et nobis in eccleſia maiori. vel alia nr̄e
ciuitatis vel dioceſ eccleſia ſi ſūt ea vi/
ce pn̄tes celebrātibus. ibi debēt adeſſe
in diuini celebratiōe officij. ⁊ aſtare Et
dn̄t hmōi capellani in ſacris eſſe ordini
b⁹ cōſtituti. Sup hmōi capellanos ep̄a/
les erit nr̄ capellari⁹ q̄ſi loco iudicis et
mgr̄i ¶ Ad hec p̄cipim⁹ ꝙ nulli decani
nulli ſcholaſtici. nulli chorepi vel cāto
res nulli ſacerdotes eccleſiarū. capella/
ni ep̄ales vllaten⁹. aut regales exiſtāt.

De piſtrinis eccleſiarum

Um vero ſint q̄dā eccleſie carē
tes piſtrino cōi. qḋ multū vtiqꝫ
reprobam⁹. ſup hoc ita p̄cipimus ꝙ in
omnibus eccleſijs collegiatis habeat̄
cōmune piſtrinuz et panis ibi p̄benda/
dalis diſtribuatur. potius ꝗ vnuſquiſ/
qꝫ cum modio ſiue maldro annonam